

טלגרפתי היום שנית לדב בדבר הויזה שלי. בשובי

מהסיאטר מצאתי על שלחני טלגרמה מדב האומרת:

"Wired visa to british consul Wire when coming."

מה פרוש הדבר? למה זה שלח ויזה לקונסול הבריטי? הנפלה כאן טעות

או הוא טעה בטלגרמה שלי?

ט"ו כסלו
23 נובמבר

איני יכול להבין מה קרה אם דב בשליחת הויזה. אחרי

הטלגרמה החמורת שלו פניתי הבוקר לקונסול הבריטי - והם לא קבלו

כלום. רצתי משם לקונסול האנגלי - הם לא קבלו כלום. הראיתי

אותם את הטלגרמה - השתאו.

כתבתי לדב על החמיתה שלי וטלגרפתי לו:

"German consul not recieved visa Prompt foreign office. I must leave
before December. Wire."

אם עד גמר החודש לא תחא חויזה כאן - אמצא במצב לא

נעים כלל וכלל.

ט"ז כסלו
24 נובמבר

דן מוסר לי ידיעות ע"ד החלוק:

פרוסקורוב - 12 חברים. העירה על יד הגבול. עקבות הפרעות נכרוח

22./..

בכל. לרגל מציאות הצבא בעיר הפריצות גדולה מאד. היהודים
עוסקים במסחר וספסרות, חושדים גם בחברים אחדים של החלוץ שעוסקים
בקונטרבנדה. בהיות דן באחד הבתים את אחדים מחברי החלוץ נכנס
קומסומול ואמר: חיים, אזיציונג? החברים נפתחו והפסיקו הישיבה.
גם השפעה הגוינים נכרה לרעה. נחרגו לחלוקה. כשפונים
לחברים ע"ד מס הסתדרות הם חסמים וש אלים: כלום אנו צריכים לתת
להסתדרות - כסבורים אנו שההסתדרות צריכה לתת לנו.
עם הארצות גדולה. רק בקרסנוי וקלינובקה החברים מדברים
עברית. בשאר המקומות בורות מבהילה.
מצב הרוחות בפרדוליה בכלל מרוגז מאד, יש שם חסיסה חזית
גדולה מאוד. על אחד הצלבים הופיעו טפות דם. ההתרגשות גדולה.
קראו לרופא בקטרילוג - הרופא היה יהודי. מצאו שהדם הוא דם יונים.
אולם בין הגויים אומרים ליהודים ירקו על הצלב.
בויניצה ארגנתי מפתח - מספר דן - של שבעה חברים, מהם
רק שנים לא מומחים. עובדים שני נפתים וחמשה עוזרים, 3 מחתברים
חיטים, שני חשמלנים, נגשו ללמוד השפה. שכרו מורה. התחילו בעבודה
תרבותית, בלמוד ידיעת א"י. חבר אחד מחברי שניאור מלמד תורת הארץ
והתנועה המקצועית. מלמדים ביידיש.
ויניצה היא מרכז הועד הגלילי המאחד 14 סניפים: ויניצה
21 ת, ליטין 8 ת., קרסנויה 14, מורפה 23, רוז'ין 15, מוסשפול 15,
דזיגובקה 10, קלינובקה 22, ינוב 14, פרוסקורוב 12. ברצל 6,
מורובנא - קירילובצה 13, צ'מרניצי 8, טולצ'ין 6. יש כמדומה עוד
חברים בסניטקוב וסטרוז'בקי - אך אין שם ידיעות.

אחוז העירוח "המחולצות" בפידוליה הוא לא גדול. מספר העירוח שם הוא רב מאד. כמעט על כל 10-15 ויורסט עירח יהודי. החקלאות בקרב היהודים נפוצה שם. ברם, רב היהודים עוסקים בספסרות, ברוזין היו 60 חברי חלוץ, אך הוציאו אותם מפני שעסקו בספסרות. יש חלוץ גם בקסנץ-פורדולסק ובסוהילוב-פורדולסק, אך מפני שאלו הן קרי-הספר אי אפשר לגשת בלי רשיון מיוחד, ואין אחן קשר.

בליטין עסוקים כל החברים בחקלאות, במשק קטן שלהם. 18 דיסטינות שדה, 1 דיס. גן וסרעה. להם עגלה וסוס, בשאר האיננוטר הם נעזרים בקולקטיב היהודי שעל ידם "אובידינניה".

בקרסנויה - 6 חברים עובדים בקולקטיב חקלאי כללי "פרצה"
המונה 13 איש, ההנהלה בידי חברי החלוץ. משאר החברים: 2 סנדלרים, 1 מתיך בורות, 1 מחוסר הכשרה.

בבורפה - סניף מאורגן יפה, בן הכרה, בראש עומד הח' לרנר, חבר מפותח בעל הכרה, יו"ר קופת הלואה וחסכון שבעירה; 8 חברים חקלאים, חברים בקולקטיב כללי, מעבדים בו חלקה שלהם, 3 חברים עובדים בקולקטיב שני חקלאי; השאר חברים: 2-3 חופרות, השאר מחוסרות הכשרה. מנהלים פעולת חרבות ולומדים עברית. לרנר מרבץ השפה.

ברונז'ין - המצב הגרוע שבכל המקומות. לא פסקו עדין מהמסחר שכלם היו עסוקים בו, רק עכשיו נגשו לבנין ההסתדרות. כל החברים מחוסרי הכשרה.

בטומשפול - כל החברים מלבר שנים עובדים בקולקטיב חקלאי

כללי יהודי המונה כמאתים איש. שנים מחוסרי הכשרה.

זיגובסא - עירה קטנה, על יד הגבול במרחק 7 ויורסטות.

כלם במשק "החלוץ". נטעי סכר ושיפון. חברים מסודרים בעלי משמעת.

קלינגבסא - 8 היו בקולקטיב חקלאי. באה ועדה בקורת של

באי כח ר.ק.פ., זמאודטיל, האגודה המקצועית "ונקו" את הקולקטיב

והוציאו את כל החברים משום ציונותם. "אם אחם רוצים לעבור האדמה -

תסעו לא"י, ואל תנצלו אותנו" - אמרו להם. 8 החברים האלה נשארו

מחוסרי עבודה והכשרה. שאר החברים הם בעלי מקצוע שונים. רוצים

לארגן בית מלאכה להכנה פנתאוח (Занятость). לחברות רוצים

לסדר סדנא של קליעה סלים ורהיטים. אך אין כסף.

ינוב - כל החברים - בבדידות - בעלי מלאכה. החברות

עוסקות במשק הביח: גן קטן, פרה, בביחן.

פרוסקורוב - 5 חברות, 7 חברים. שתי חברות עובדות

בסלגורף. חבר אחד חיל, היו"ר של הסניף. 2 פועלים פשוטים, השאר

בלי מלאכה.

ברצלב - המצב רע. אין הסתדרות. לא ידוע כמה עוסקים

כל החברים. יש מחשבה להוציא אותם; בסובן השפה הם טובים דוקא,

אבל רחוקים מכל עבודה.

סורובנא-קירילובצא - הרב מאורגן בקולקטיב חקלאי כללי.

בראש עומד רפלוביץ, מורה עברי, המקדיש בזמן האחרון זמן לחברים.

יש ח' מדויבוסקי, מפותח, יו"ר הלואה וחשבון במקום. 2-3 מחוסרי

הכשרה.

צ'מרינצי - 2 נפחים, 4 חברות חופרות, 2 מחוכרי מכשרה.

טולצ'ין - בראש הח' קרמר, שעבד בשדות ההשקאה באודיסא.

משתדל לסדר החברים בגן.

מלבד הסניפים המנויים יש עוד 6-7 סניפים בפורוליה

הנשכעים למרכז החדש: ז'מרינקא 14, נמירוב 6, סטניסלבציק 6,

שפיקוב 8, הייסין מספר החברים לא ידוע (אולי 10), ברצלב 7.

הסניף הכי טוב הוא בז'מרינקא, 4-5 חברים עובדים במחסן

של כסלת הברזל. 2 סורים עברים, 1 חופרת. על השאר אין ידיעות.

כל החברים בסניפים אלה הם חברי המפלגה.

גם בטומשפול היו כלם חברים במפלגה, אבל לרגל הסכסוך

יצאו כלם מהמפלגה.

הרב של סניפי המרכז גם הם מפלגתיים. בויניצה רק 3

בלחי מפלגתיים, בליסין כלם ב"ם, קרסנובה כלם מפלגתיים, מורפה -

החצי ב"ם, 3 התאחדות (שנים מהם יצאו מהמפלגה), השאר (9) מפלגתיים.

רוז'ין לא ידוע. זיגובקא - כלם ב"ם. קלונובקא כלם במפלגה חוץ

מאחד. ינוב - 2 ב"ם. פרוסקורוב - כלם ב"ם, 1 התאחדות. ברצלב -

כלם במפלגה. מורובנא - לא ידוע. צמרינצי - החצי בערך במפלגה.

טולצין במפלגה.

בקשתי מדין חכניה וחקציב ובעזר עם הארצות.^[7]

בקרחי הערב את הסיאטר של מירבולד "הארטיסט העממי של

הריפובליקה", כפי שהכחזר רשמית ע"י ממשלת הסובייטים. הבעיה אינה

חבויה במסך. על חביסה בנחות המכונות להראות שכאן לא טיאתר אלא סדנא. והסטוריה של מירכולד אמנם נקראת "סדנא" (мистерская). גשר בנוי על פני חביסה ועליו ריחים של רוח. על הקיר גלגלים. סולם. מורה. דלתות מסתובבות. חלונות משולשים. במקום העלאת המסך - חשכה ושריקה. שריקה שניה וחביסה נאורה ומתחיל המשחק. הציגו "הבעל המרומה בנדיבותו" (Великодушный монах). איש ואשתו האוהבים מאד מאד זה את זה, אך פתאום מתחיל הבעל לקנא ולחשוד באשתו. כשהוא מתרגש - מתחילים הגלגלים להתנועע. הריחים סובבים. כל חנוקה בולטת, סוגלת, מודגשת. במקום משחק - קריקטורה. הכל מפרז, גם, צעקני. זהו המחלך החדש "השכאלי". כשהדבר נעשה בכשרונו הגדול של וכסנגוב ("טורנדוט") - יוצאת גם ההפרזה והקריקטורה והמלאכותיות יפה, רבת-הן והרושם האמנותי הוא כביר, אך כשאין השכאליות מחוננת בכשרון לא מועילים כל הגלגלים והריחים.

י"ז כסלו
26 נובמבר

קניתי אחמול ספריה צבאית - 79 כרכים וחבורות - להסתדרות.

בסיומה וולדרה נרכוש שני חברים חשובים לסדר - שניהם יש בהם מיופיו וכשרונו של טרומפלדור וולודה יהיה שר הצי הראשון שלנו - בעזרתו נוכל בלי ספק לארגן שרות-חפי ודיג. חבל שאין סיומה נוסע חיכה. חרד אני לגורלו פה.